

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1968

Vragen van de leden **Becker** en **Ellian** (beiden VVD) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *Holocausteducatie* (ingezonden 11 maart 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Coenradie** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 16 april 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1797.

Vraag 1

Herinnert u zich de afspraak in het Hoofdlijnenakkoord dat inburgering kennis over de Holocaust en de slachtoffers daarvan moet omvatten en de uitwerking hiervan in het regeerprogramma, namelijk «kennis over de Holocaust wordt een vast onderdeel van inburgering»?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Op welke wijze heeft u uitvoering gegeven aan de gewijzigde motie-Diederik van Dijk c.s. waarin de regering wordt verzocht bij de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord en/of het Nationaal Plan Versterking Holocausteducatie te betrekken dat nieuwkomers een bezoek brengen aan een locatie zoals het Nationaal Holocaustmuseum in het kader van hun inburgering?¹

Antwoord 2

Holocausteducatie in de inburgering en meer specifiek het mogelijk maken van een bezoek door inburgeraars aan instellingen, zoals het Nationaal Holocaustmuseum, is conform de betreffende motie opgenomen in het Nationaal Plan Versterking Holocausteducatie (NPVHE). Dit plan is op 24 juni 2024 aan de kamer aangeboden². Om goed zicht te krijgen op de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de uitvoering van de motie is een verkenning uitgezet naar de inhoudelijke en financiële consequenties voor instellingen en musea van een dergelijk bezoek.

In deze verkenning wordt in het kader van het NPVHE tegelijkertijd gekeken naar de consequenties voor de instellingen en musea om meer scholieren een bezoek te laten brengen aan dergelijke locaties. Daarom voer ik deze

¹ Kamerstuk 30 950, nr. 399.

² Kamerstuk 2023–2024 36 272, nr. 17

verkenning samen met mijn collega's van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) uit. De uitkomsten van de verkenning worden in de eerste helft van 2025 opgeleverd. De uitkomsten van de verkenning zijn belangrijk voor het bepalen van de vervolgstappen voor de uitvoering van de betreffende motie van Dijk.

Vraag 3

Klopt het dat u nog geen stappen heeft gezet om Holocausteducatie zo spoedig mogelijk onderdeel te maken van de inburgering van nieuwkomers? Zo ja of nee, waarom?

Antwoord 3

Nee. Holocausteducatie wordt conform het Hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma onderdeel van de inburgering. Recent zijn hiervoor de zogenaamde eindtermen (dat wat inburgeraars moeten kennen en weten) van het inburgeringsexamen Kennis Nederlandse Maatschappij (KNM) aangepast. In het nieuwe examen is expliciet aandacht voor de Holocaust en de betekenis hiervan. Inburgeraars worden op deze kennis getoetst. De nieuwe eindtermen treden per 1 juli 2025 in werking. In het kader van het NPVHE is in opdracht van het Ministerie van OCW een brede peiling uitgezet onder docenten in het voortgezet onderwijs naar hoe docenten lesgeven over de Holocaust en welke bevorderende en belemmerende factoren daarbij ervaren worden. Hierin loopt ook Holocausteducatie in het nieuwkomersonderwijs mee. Naar verwachting komen de uitkomsten van de peiling in de eerste helft van 2025 beschikbaar. Lessen uit de peiling kunnen worden meegenomen in het versterken van de Holocausteducatie in de inburgering. Daarnaast loopt de onder vraag 2 genoemde verkenning naar de inhoudelijke en financiële consequenties voor de instellingen en musea van een bezoek door inburgeraars. In het tweede kwartaal van 2025 start de evaluatie van de participatieverklaring. Hierin zal in het kader van de motie Flach³ tevens worden verkend hoe meer aandacht voor de geschiedenis van de Holocaust en de betekenis hiervan daarvan onderdeel kan worden van de participatieverklaring. De evaluatie van de participatieverklaring is onderdeel van de tussenevaluatie van de Wi2021.

Vraag 4

In hoeverre beseft u dat bij het tegengaan van antisemitisme, inburgering een belangrijke rol speelt?

Antwoord 4

Inburgering en meer specifiek de overdracht van kennis over de fundamentele vrijheden van de Nederlandse samenleving, zoals het vrijheidsrecht en gelijkwaardigheid, kunnen bijdragen aan het voorkomen van discriminatie en antisemitisme. De overdracht van normen, waarden en rechten is een belangrijk onderdeel van de inburgering. Het is belangrijk dat iedereen en ook inburgeringsplichtige nieuwkomers weten dat er geen plaats is voor antisemitisme in Nederland.

Vraag 5

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat kennis over de Holocaust een vast onderdeel van inburgering wordt en binnen welke termijn kan de Kamer een voorstel hiertoe verwachten?

Antwoord 5

Zie antwoord vraag 2 en 3. Holocausteducatie wordt conform het Hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma onderdeel van de inburgering. Per 1 juli 2025 is kennis over de Holocaust een expliciet onderdeel van het inburgeringsexamen. Ik verwacht de Kamer in het derde kwartaal van 2025 verder te informeren over het versterken van Holocausteducatie in de inburgering en de vervolgstappen. Hierbij betrek ik de uitkomsten van de verkenning onder instellingen en musea en de peiling onder docenten.

³ Kamerstuk 2023–2024 32 824 nr. 418

Vraag 6

Kunt u deze vragen afzonderlijk en binnen drie weken beantwoorden?

Antwoord 6

Nee. Ik heb hiervoor iets meer tijd nodig gehad.